PAIKALLISVOIMA

Sähkömarkkinalainsäädännön muutosehdotukset

Talousvaliokunta 18.3.2021

Paikallisvoima-yhtiöt

- Jäsenenä 53 paikallista, pientä ja keskisuurta energiayhtiötä, joista 40 sähkön siirtoa -> yli puolet Suomen verkkoyhtiöistä.
- Jäsenyhtiöistä valtaosa kuntien tai kuntayhtymien omistuksessa, lisäksi osuuskuntien ja yksityisten omistamia.
- Merkittävä aluetaloudellinen vaikutus: edullinen energia ja sähkönsiirto, investoinnit ja työllisyys sekä tuloutus paikallisille omistajille.

Vuosina 2018-2020 jäsenyhtiöillämme:

- Siirtohintojen korotus keskimäärin 2,04% (kaikki Suomen verkkoyhtiöt 3,93%)
- Omistajille tuloutettiin keskimäärin 7,8% liikevaihdosta vuosittain
- Kaikki jäsenyhtiömme ottavat vähemmän tuottoa kuin valvontamalli sallisi

- Valitettavaa, että muutaman ison yhtiön ahneuden takia julkisuudessa on leimattu koko ala, koska paikallisyhtiöt ajattelevat aidosti myös asiakkaitaan.
- Suuremmilla, erityisesti monikansallisilla yhtiöillä paremmat mahdollisuudet optimoida toimintaansa valvontamallin muuttuessa

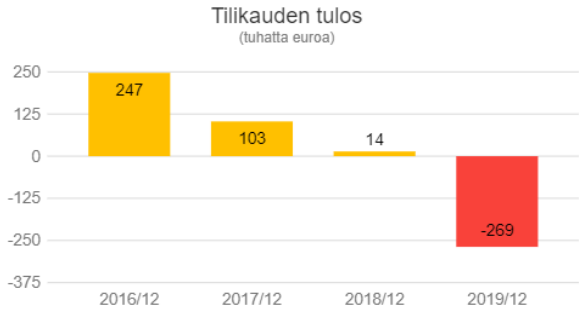
Hallituksen esitys

- Toimitusvarmuuden määräaikojen pidennys (119§) on tervetullut haja-asutusalueiden yhtiöille, hillitsee investointi- ja hinnankorotuspainetta.
- Alijäämän tasausjakson pidennys myös tervetullut, koska loiventaa hintojen kertakorotuspaineita (valvontalain 14§).
- Verkon kehittämissuunnitelman (52§) laatiminen joka toinen vuosi on raskas prosessi, erityisesti jos vaatii joka kerta julkisen kuulemisen. Mitkä ovat kansalaisten todelliset mahdollisuudet ottaa kantaa verkkoinvestointien teknisiin vaihtoehtoihin?
- Korotuskaton 8% (26 a §) kanssa voidaan elää, mutta sen laskeminen liian alas aiheuttaisi pysyvän alijäämän riskin.
- Energiaviraston aikeet muuttaa valvontamenetelmiä kesken valvontajakson ovat shokki yhtiöille, jotka luottivat suomalaiseen oikeusvarmuuteen.
- Yhtiöiden tuotto on laskusuunnassa, ja menetelmät olisi joka tapauksessa uusittu 2023 jälkeen alkavalle kaudelle.

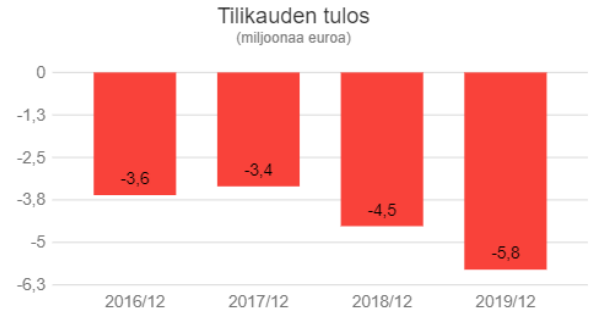
Hallituksen esitys

- Mahdollinen yksikköhintojen alentaminen ja wacc-korkoprosentin laskeminen iskevät yhtiöihin raskaasti ja vähentävät verkkoinvestointeja.
- Erityisesti tämä rankaisi yhtiöitä, jotka ovat panostaneet laadukkaampiin ja kalliimpiin verkkokomponentteihin.
- Energiaviraston yksikköhinnat ovat juuri nyt markkinahintoja korkeammat, koska verkonrakennusalalla on vallinnut erittäin kova kilpailu ja hinnat on poljettu alas.

Kansalaisaloite sähkömarkkinalaiksi

1) Ehdotus (10§), jonka mukaan verkko-omaisuuden arvo ei saisi ”merkittävästi poiketa tasearvoista”, johtaisi siihen että:

- merkittävä osa Paikallisvoiman verkkoyhtiöistä menettäisi kaiken tuottopohjansa, vaikka niillä on täysin toimivaa sähköverkkoa. Kuntien merkittävä tulonlähde häviäisi ja kuntatalous kärsisi.
- osa yhtiöistä alkaisi paisuttaa tasearvojaan. Parhaat mahdollisuudet tähän on suurilla kansainvälisesti omistetuilla yhtiöillä
  - ➢ **Siirtohinnat nousisivat suurilla yhtiöillä, pienemmät olisivat vaikeuksissa**

2) Kirjanpitoon (taseeseen) merkityn pääomarakenteen käyttö (10§) johtaisi myös taseiden optimoitiin ja oman pääoman kasvuun ainakin yhtiöissä, jotka voivat konsernissaan järjestellä pääomia.

- Kun lainan (vieraan pääoman) käyttö olisi vähemmän kannattavaa, nostaisi myös moni paikallinen yhtiö hintojaan investointien rahoittamiseksi.

➢ **Kansalaisaloitteen keskeiset ehdotukset suosisivat suurimpia kv-omisteisia yhtiöitä, mutta enemmistö yhtiöistä joutuisi pahoihin vaikeuksiin.**

PAIKALLISVOIMA

Sähköjärjestelmä on kokonaisuus

- Suomen tavoite on olla hiilineutraali vuonna 2035.
- Tämä edellyttää huomattavaa päästöttömän sähkön tuotannon lisäämistä ja sähkön käytön kasvua teollisuudessa, liikenteessä ja lämmityksessä, mikä vaatii verkoilta myös enemmän.
- Myös tuulivoiman jatkuva kasvu lisää verkkojen kuormitusta.
- Yhteiskunnan sähköistyminen ei ole mahdollista ilman että verkkoja kehitetään.

➢ **Ilmastotavoitteet eivät toteudu ilman investointeja sähköverkkoihin.**

PAIKALLISVOIMA